

Quo vadis rady zakładowe? Trendy rozwoju zakładowego współdecydowania.

Autorka zajmuje się szczególną instytucją funkcjonującą w ramach niemieckiego systemu stosunków przemysłowych, jaką stanowi tzw. zakładowe współdecydowanie pracownicze. Jednocześnie zwraca uwagę na dwa toczące się jakby obok siebie procesy. Z jednej strony, główne filary pracowniczego współdecydowania w kontekście ich wpływu na poziomie regulacyjnym (konstytucja na rzecz pracy i autonomia prowadzenia kolektywnych negocjacji układów zbiorowych) wydają się pozostawać stabilne i to pomimo niezbyt jasnej przyszłości. Z drugiej jednak autorka dostrzega również pewne procesy erozji, które prowadzą do rozszerzania strefy wolnej od współdecydowania, spadku zasięgu oddziaływań układów zbiorowych oraz zakładowego współdecydowania. To z kolei zachęca do zastanowienia się nad sytuacją instytucji rady zakładowej i jej pozycją w późno modernistycznym świecie pracy. Analiza dostępnych danych ujawniła obraz, z którego wynika, iż rady zakładowe chociaż oferują wysoki poziom stabilności i pozytywnych wpływów na produktywność, wzrost płac i gotowość do innowacji, są narażone na procesy erozji, które na szczęście nie przybierają na razie dramatycznych rozmiarów. Nie mniej należy się spodziewać, że wskutek takich procesów jak, polaryzacja i fragmentaryzacja zatrudnienia oraz reorganizacja firm, związanych z globalizacją i digitalizacją a także powstawaniem nowych form pracy, instytucje kolektywnego reprezentowania interesów będą musiały sprostać nowym wyzwaniom. Z tego powodu potrzebne są nowe działania, które przyczynią się do transformacji i rekonfiguracji instytucji współdecydowania, i które powstrzymają proces znikania rad zakładowych, co dawno przestało być już domeną jedynie małych firm. Autorka upatruje wyjścia zarówno w reformach regulacji, jak i we wprowadzaniu nowych strategii na lokalnym poziomie, oraz działań rewitalizacyjnych na poziomie normatywnym i kulturowo-kognitywnym.